

Sprawozdanie

komisji gminnej o wniosku posła Małachowskiego w przedmiocie zmiany niektórych postanowień statutu kr. stoł. miasta Lwowa z dnia 14. października 1870. Nr. 79 dz. u. kr.

Wysoki Sejmie!

Statut kr. stoł. miasta Lwowa z dnia 14 października 1870. Nr. 79 dz. u. kr. z biegiem czasu stał się niedostatecznym i wymagającym zmian szczególnie co do postanowień statutu odnoszących się do finansowej gospodarki gminy.

To też Rada miejska Lwowska na mocy §. 42 lit. g. statutu jeszcze w roku 1895 uchwaliła projekt do zmiany §§. 85, 89, 90 i 92 statutu i przedłożyła ten projekt za pośrednictwem Wydziału krajowego Wysokiemu Sejmowi na sesji w roku 1896 do uchwalenia potrzebnej ustawy.

Sprawa ta wówczas w Sejmie załatwioną nie została.

W roku 1897 wniósł poseł Małachowski, prezydent miasta Lwowa, projekt do nstawy zmieniającej §§. 85, 89, 90 i 92 statutu miasta Lwowa, zgodny z uchwałami Rady miejskiej w r. 1895 powziętemi, a Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 12 lutego 1897. uchwalił projekt do takiej ustawy zgodnie z wnioskiem komisji gminnej sprawozdaniem tej komisji z dnia 9 lutego 1897. L. s. 2933/97 przedłożonym.

Reskryptem z dnia 31 grudnia 1897. L. 13763/pr., jednak c. k. Prezydium Namiestnictwa zawiadomiło Wydział krajowy, że ustawa przez Wysoki Sejm uchwalona nie uzyskała Najwyższej sankcji.

W skutek tego Reprezentacya miasta Lwowa na dwóch po sobie następujących posiedzeniach, dnia 12 stycznia 1898. i dnia 20 stycznia 1898. odbytych, uchwaliła nowy projekt do ustawy zmieniającej postanowienia wyżej wymienionych paragrafów statutu, a projekt ten przedłożony został Wysokiemu Sejmowi wnioskiem posła Małachowskiego na posiedzeniu sejmowym z dnia 24 stycznia 1898. do L. s. 1118 do łaski Marszałkowskiej złożonym, tudzież petycją kr. stoł. miasta Lwowa dnia 25 stycznia 1898. L. 5374 za pośrednictwem Wydziału krajowego wniesioną.

Ten wniosek posła Małachowskiego uchwałą Wysokiego Sejmu z dnia 26 stycznia 1898. przekazany został komisji gminnej i jest przedmiotem niniejszego sprawozdania.

Jakkolwiek zmiany statutu przez Reprezentacyę miasta Lwowa projektowane już w zeszłorocznym sprawozdaniu komisji gminnej wyjaśnione zostały, to komisya, dla lepszego zrozumienia sprawy i obecnego jej stanu, uważa za potrzebne na tem miejscu przypomnieć Wysokiemu Sejmowi treść owych zmian, ich cele i dążności. Co się tyczy przedewszystkiem §. 85 statutu, tenże postanawia, że „wydatki dotyczące tylko interesu pojedynczych miejscowości, części gminy, klas mieszkańców lub pojedynczych posiadaczy gruntu, domu, mają być ponoszone przez same tylko strony interesowane i t. d.“

Z tego sprawiedliwego i dla gospodarki finansowej miasta korzystnego postanowienia nie można było korzystać, albowiem zdaniem kompetentnych wyższych władz ustawa nie rozwiązuje pytania, kto ma prawo orzekać o zastosowaniu §. 85 i kto ma wydatki te na strony interesowane rozkładać.

Temu brakowi zaradzić ma projektowany przez Reprezentację miasta Lwowa dodatek do §. 85, opiewający: „Wydatki takie może Rada miejska rozłożyć na strony interesowane i od nich je ściągnąć“.

Ten dodatek Wysoki Sejm uchwalił, a c. k. Rząd zasadniczo temu się nie sprzeciwia, to też ta zmiana nie stanowi przeszkody w uzyskaniu Najwyższej sankcyi.

Inaczej rzecz się ma ze zmianą §§. 89 i 92 statutu.

Jak wiadomo główne źródło dochodów miasta Lwowa stanowią:

- a) dodatki do podatków bezpośrednich;
- b) dodatki do podatku konsumcyjnego;
- c) podatek czynszowy.

Statut określa w §. 89 granice, w obrębie których wolno reprezentacyi gminnej bądź to we własnym zakresie działania, bądź za zezwoleniem Wydziału krajowego, a w jednym i drugim wypadku bez ingerencyi c. k. Rządu, takie dodatki, względnie podatek czynszowy nakładać.

Granice te wedle §§. 89 i 90 statutu w teraźniejszym jego brzmieniu są następujące:

1. Gmina może we własnym zakresie działania nałożyć dodatki:

do podatków bezpośrednich w wysokości	20%
do podatku konsumcyjnego „	40%
podatek czynszowy w wysokości 10 ct. od każdego reńskiego czynszu.	

2. za zezwoleniem Wydziału krajowego może ona nakładać dodatki do podatków bezpośrednich do wysokości

30%

do podatku konsumcyjnego do wysokości

60%

Podobne, nie o wiele ciasniejsze granice ustanowiła także ogólna ustawa gminna z dnia 12 sierpnia 1866 Nr. 19 dz. u. kr. (§. 80), obowiązująca początkowo wszystkie gminy kraju z wyjątkiem Lwowa i Krakowa. Niebawem doświadczenie nauczyło, że granice te są za ciasne i utrudniają bardzo prawidłową gospodarkę gmin. Dlatego ustawą krajową z dnia 18 marca 1888. L. 36 dz. u. k. dla wszystkich gmin kraju z wyjątkiem Lwowa i Krakowa wydaną, rozszerzono te granice znakomicie, tak, że gminy mają prawo nakładać we własnym zakresie, albo tylko za zezwoleniem Rady powiatowej, dodatki do podatków wszelkiego rodzaju do wysokości 50%, a czynią to bez zezwolenia Wydziału krajowego, a już całkiem bez ingerencyi c. k. Rządu.

Postanowienia tej ustawy krajowej z r. 1888 przeszły w całości do nowej ustawy dla 30 miast z r. 1889.

Takiego rozszerzenia zakresu działania co do nakładania dodatków do podatków bez ingerencyi c. k. Rządu, przyznanego wszystkim innym gminom kraju, nie podobna odmówić stolicy kraju.

Do niedawna Reprezentacya miasta Lwowa, mimo anormalnie ciasnych granic swego zakresu działania co do nakładania dodatków do podatków, radziła sobie w ten sposób, że uchwalała osobny budżet szkolny; na cele szkolnictwa, na które miasto Lwów bardzo wiele, bodaj czy nie nad siły łoży, osobne nakładała dodatki, tak że dodatki do podatków zwyczajnym budżetem miejskim i osobnym budżetem szkolnym objęte, razem wzięte, wysokość dodatków statutem dozwolonych przekraczały. Tej praktyce, dawniej bez przeszkód wykonywanej, władze rządowe, a ostatecznie c. k. Trybunał administracyjny koniec położyły orzeczeniem, że wysokość dodatków dla miasta i dla szkolnictwa nałożonych razem wzięta, nie może przekraczać wysokości §§. 89 i 90 st. zakreślonej i że do pobierania wyższych dodatków ingerencya Rządu (ustawa krajowa) jest wymagana.

Ponieważ miasto Lwów wydatków swoich na cele miasta i na cele szkolnictwa dodatkami do podatków w granicach §. §. 89 i 90 st. zakreślonych pokrywać nie jest w stanie, a zatem zmuszonym by było co roku starać się o ustawę krajową pozwalającą poboru wyższych dodatków, to tak uchwalanie budżetów rocznych jak w ogóle finansowa gospodarka miejska byłaby nader utrudniona, a często bardzo na szwank narażona.

Budżet może być uchwalony dopiero w ostatnich miesiącach roku administracyjnego poprzedzającego rok budżetowy; Sejm zbiera się w regule w styczniu,

a zatem dopiero na początku roku budżetowego; Reprezentacya miasta więc uchwalając budżet i w nim wyższe dodatki nigdy nie mogłaby wiedzieć, czy jej plan finansowy na przyszły rok będzie wykonalnym, czy ustawa krajowa pozwalająca poboru wyższych dodatków będzie wydana lub nie.

Podstawy budżetu zawsze byłyby chwiejne i z góry nieobliczalne. Nadto ograniczenie gminy miasta Lwowa w prawie nakładania dodatków i poddanie jej w tych sprawach pod ingerencyę ck. Rządu stanowi bardzo dotkliwie uszczuplenie autonomii stolicy wobec praw innym gminom kraju przyznanych.

Słusznie więc, zdaniem komisyi, Reprezentacya miasta Lwowa upomina się o rozszerzenie granic, w obrębie których wolno jej będzie nakładać dodatki do podatków bez ingerencyi ck. Rządu.

We wniosku posła Małachowskiego i w uchwałach Rady miejskiej domagała się gmina miasta Lwowa, tak samo jak w r. 1895, 1896 i 1897, aby jej wolno było we własnym zakresie działania nakładać:

Dodatki do podatków bezpośrednich do wysokości 30%;

Dodatki do podatku konsumcyjnego do wysokości 50%;

A podatek od czynszu do wysokości 20 centów od jednego reńskiego czynszu;

Zaś za zezwoleniem Wydziału krajowego nałożyć:

Dodatki do podatków bezpośrednich do wysokości 50%;

Dodatki do podatku konsumcyjnego do wysokości 70 ct.

Przeciw zmianom co do podatku konsumcyjnego i podatku czynszowego ck. Rząd żadnych nie czyni zarzutów i takowe gotów jest przedłożyć do Najwyższej sankcyi.

Dla tego o tych dodatkach względnie o podatku od czynszu najmu tu dalej mówić nie potrzeba.

Co do dodatków do podatków bezpośrednich miasto Lwów może dotąd bez ingerencyi ck. Rządu nakładać dodatki do 30% a żąda rozszerzenia tej granicy do wysokości 50%, tj. tyle ile ustawą z dnia 13 marca 1889 L. 36 dz. u. kr. przyznano wszystkim innym gminom kraju.

Miasto Lwów nie stawia zatem nowych zasad, nie domaga się żadnego przywileju wobec innych gmin, lecz żąda jedynie zrównania go z innymi gminami, które przecież nie powinny mieć szerszej autonomii od stolicy kraju gromadzącej u siebie tak wielkie zasoby inteligencji, przemysłu, handlu i t. d.

Takiemu słusznemu żądaniu miasta Lwowa odmówić nie można. A przecież ck. Rząd wahał się przedłożyć uchwaloną przez Wysoki Sejm ustawę do Najwyższej sankcyi.

Gdyby nie reskrypt ck. Prezydium Namiestnictwa z dnia 31 grudnia 1897 L. 13763/V trudno by było domyśleć się, co ck. Rząd do takiego postanowienia skłonić mogło.

Reskrypt ten podaje powody dla których ustawy do Najwyższej sankcyi nie przedłożono; komisya pilnie badała te powody, ale doszła do przekonania, że one nie mogą być przeszkodami, dla których podobna ustawa w drodze konstytucyjnej do skutku przyjść nie mogła.

Dołączając do niniejszego sprawozdania odpis reskryptu ck. Prezydium Namiestnictwa z dnia 31 grudnia 1897 L. 13763/pr. komisya zwraca uwagę Wysokiego Sejmu na to, że ck. Rząd zaraz na wstępie oświadcza, iż przeciw projektowanemu rozszerzeniu dotychczasowych uprawnień zarządu gminy do samodzielnego nakładania dodatków do podatków tylko za zezwoleniem Wydziału krajowego nie ma w zasadzie żadnych przeszkód.

Pomimo to jednak ck. Rząd rozszerzenie to czyni zależnym od rękoi, że postanowienie znajdujące się już obecnie w §. 92, według którego rozkład dodatków do podatków nastąpić może według rozmaitej stopy procentowej będzie w praktyce tylko jako wyjątek stosowane.

Komisya nie może się wstrzymać od uwagi, że wedle §. 92 statutu zarząd gminy już teraz ma niezaprzeczone, ustawą zagwarantowane prawo za zezwoleniem tylko Wydziału krajowego, a zatem bez ingerencyi Rządu nakładać dodatki do podatków bezpośrednich według rozmaitej stopy procentowej, a ck. Rząd i teraz nie ma rękoi, że stosowane będzie to postanowienie tylko wyjątkowo. Jeżeli dotąd, bez takiej rękoi, gospodarstwo gminy było prawidłowe i gmina

praw swoich nie nadużywała to zaiste trudno odgadnąć, co mogło obecnie wywołać nieufność c. k. Rządu, tak do Reprezentacji miasta jak i do Wydziału krajowego.

Miasto Lwów nie żąda wcale zmiany §. 92 i uchwalona w zeszłym roku ustawa tego paragrafu na niekorzyść Rządu nie zmienia, a w uchwalonym dodatku do tego paragrafu ingerencyę Rządu zastrzega.

Jeżeli tedy przeciw zmianie §. 89 zasadnicze przeszkody nie zachodzą a §. 92 zostaje niezmieniony, dla czegoż ustawa do sankcyi się nie nadaje?

Wszak rozszerzenie uprawnień gminy nie jest tak znaczne, aby wstrząsnąć mogło podstawami uprawnień z §. 92. st. wypływających

Jeżeli dotychczasowy §. 92. stał się może niedogodnym c. k. Rządowi, to niechaj Rząd w drodze konstytucyjnej przeprowadzi jego zmianę, a to nietylko dla miasta Lwowa, ale dla wszystkich gmin we wszystkich krajach koronnych, bo także w innych krajach (jak np. w Czechach) obowiązują postanowienia analogiczne §. 92. statutu miasta Lwowa i §. 85. gal. ustawy gm. z r. 1866.

Nie uchodzi korzystać z potrzeby gminy i uzasadnionego jej żądania, aby wymódz przy tej sposobności ścieśnienie autonomii na innem polu. Już wyżej powiedziano, że żądane rozszerzenie uprawnień gminy miasta Lwowa jest nader umiarkowane i nie przekracza granic uprawnień wszystkich innych gmin w kraju.

Tu niechaj nam wolno będzie dodać, że po rozszerzeniu uprawnień gminy miasta Lwowa, one zawsze jeszcze będą szczuplejsze od uprawnień wielu większych miast w innych krajach koronnych.

I tak wolno miastom nakładać dodatki do podatków bezpośrednich samoistnie bez wyższego zatwierdzenia.

Linc 50%, Gratz 50%, Cyleja 60%, Marburg 60%, Pettau 60%, Insbruck 150%, Bozen 150%, Triest 200%, Bielsk 40% i t. d.

Miasta te mają własne statuta i nierównie większe uprawnienia od miasta Lwowa i tam Rząd nie ma rękoi jak z tych uprawnień będą korzystać — ale pomimo tego c. k. Rząd nie stara się o to, aby taką rękoi tam uzyskał.

Żądanie więc c. k. Rządu, aby równocześnie rozszerzeniem uprawnień gminy miasta Lwowa z §. 89. statutu wypływających — ścieśniono prawa gminy §. 92. statutu już teraz zagwarantowane — niczem usprawiedliwić się nieda.

Jedyny argument, który c. k. Rząd dla usprawiedliwienia swego zapatrywania przytacza, krytyki nie wytrzyma.

Argumentem tym ma być obawa, że „dalej idące wprowadzanie różnic w dodatkach gminnych do poszczególnych rodzajów podatków spowodowałoby — jak to wykazują zażalenia przeciw obecnej praktyce — nietylko przeciążenie poszczególnych kategorii kontrybuentów, ale mogłoby nawet wobec zamierzonego w §. 89. rozszerzenia prawa rozkładu dodatków krzyżować finansowo i socyalno-polityczne cele państwowego ustawodawstwa podatkowego.“ Ta obawa jednak jest płonna. Albowiem wedle §. 92. statutu w dotychczasowym jego brzmieniu już teraz gminie służy prawo nakładać dodatki do podatków bezpośrednich wedle rozmaitej stopy procentowej za zezwoleniem Wydziału krajowego, bez ingerencyi c. k. Rządu.

Rozszerzenie uprawnień gminy do wysokości 50% jest tak skromne, że ono przewrotu w stosunkach finansowo- i socyalno-politycznych spowodować nie zdoła.

Wymagane ustawą zezwolenie Wydziału krajowego powinno być dostateczną rękoią, że gmina swoich uprawnień nie będzie nadużywać.

C. k. Rząd zanadto wielkie znaczenie nadaje sprawie czysto-lokalnej, wprawdzie dla gminy miasta Lwowa bardzo ważnej, ale wobec szerokich celów finansowo- i socyalno-politycznych prawie drobiazgowej.

A już krzyżowania państwowych celów socyalno-politycznych obawiać się nie można.

Dążnością reformy podatkowej, o ile ona jawnie została przyznana — przecież ma być ulżenie ciężarów ekonomicznie słabszym, a wydatniejsze opodatkowanie ekonomicznie silniejszych.

Tego celu przecież Reprezentacja miasta Lwowa nie będzie krzyżowała, a c. k. Rząd zapewne nie obawia się, aby Reprezentacja miasta Lwowa na ogólny podatek zarobkowy opłacany przez biednych rzemieślników i mniej zamożnych przemysłowców wyższe nakładała dodatki niż na inne podatki bezpośrednie.

Gdyby zaś np. na podatek zarobkowy opłacany przez przedsiębiorstwa do publicznego składania rachunków obowiązane stosunkowo wyższe dodatki były nakładane, to przez to przecież cele Państwa nie były krzyżowane!

Projektowany przez c. k. Rząd sposób usunięcia jego obaw, t. j. przyjęcie postanowienia: że „dodatki do powszechnego podatku zarobkowego przewyższać mogą dodatki do innych podatków o jedną trzecią część“ — dla miasta Lwowa żadną miarą się nie nadaje.

Albowiem gmina miasta Lwowa opodatkowuje czynsz najmu i uważając to słusznie za podatek obciążający dochód z domów, nakłada bardzo skromne dodatki do podatku domowo-czynszowego.

Gdyby więc podatek zarobkowy obciążać można było tylko dodatkiem o $\frac{1}{3}$ część wyższym od dodatków na podatek domowo-czynszowy rozłożonych, efekt finansowy byłby tak niedostateczny, że miasto każdym razem musiałoby uchwalić większe dodatki i starać się o ustawę krajową, wskutek czego rozszerzenie uprawnień z §. 89. statutu byłoby wprost iluzorycznem.

W interesie samego mieszczaństwa leży, aby ogólny podatek zarobkowy nie był zbyt wysoko dodatkami obciążony — a żadną miarą przypuścić nie można, aby Rada miejska interesa najliczniejszej warstwy swoich wyborców na szwank narażała.

Skoro tedy Rada miejska w tegorocznych swoich uchwałach zamieściła jeszcze dodatek do §. 92. statutu, według którego dodatki do podatku zarobkowego płaconego przez przedsiębiorstwa obowiązane do publicznego składania rachunków — mogą tylko o $\frac{1}{3}$ część przewyższyć dodatki do ogólnego podatku zarobkowego — to takie ograniczenie, które Rada miejska sama sobie nakłada — rozprasza wszelkie obawy krzyżowania celów socjalno-politycznych.

Komisya ma nadzieję, że c. k. Rząd po ponownem badaniu sprawy dojdzie do przekonania, że rozszerzenie uprawnień stolicy kraju co do nakładania dodatków do podatków bez ingerencyi Rządu jest koniecznem i bez wszelkiej obawy gminie miasta Lwowa przyznaniem być może.

Komisya sądzi, że dostatecznie wykazała, iż do żądania gminy miasta Lwowa przychylić się należy.

Dla Wysokiego Sejmu zaś w szczególności niema powodu, dla któregooby od zeszłorocznej swej uchwały miał odstąpić, zwłaszcza gdy nowa uchwała Rady miejskiej Lwowskiej zawiera dodatek do §. 92, który uważać należy za zupełnie wystarczającą koncesyę dla zapatrywań c. k. Rządu.

Komisya gminna wnosi przeto:

Wysoki Sejm raczy ruchwalić załączony projekt do ustawy (aleg. B).

Lwów dnia 3. lutego 1898.

Przewodniczący:

Jaworski.

Sprawozdawca:

Fruchtmann.

O d e z w a.

Jego ces. i król. Apostolska Mość Najwyższem postanowieniem z 1. grudnia 1897 nie raczył udzielić Najwyższej sankcyi uchwalonemu przez Sejm krajowy projektowi ustawy zmieniającej niektóre postanowienia statutu król. stoł. miasta Lwowa z 14. października 1870.

Według reskryptu Jego Ekscelencyi Pana Ministra Spraw wewnętrznych z 18. grudnia 1897 l. 12.144/pr. powody odmówienia Najwyższej sankcyi są następujące :

Przeciw §. 89. projektu, który rozszerza dotychczasowe uprawnienie zarządu gminy do samodzielnego nakładania dodatków do podatków bezpośrednich i podatków konsumcyjnych oraz do zaprowadzenia podatku czynszowego i zarazem rozszerza granicę, w której dodatki te nakładane być mogą jedynie za zezwoleniem Wydziału krajowego, nie ma w zasadzie żadnych przeszkód.

To rozszerzenie prawa nakładania dodatków gminnych bez ingerencyi Rządu musi się jednak uczynić zależnem od stworzenia rękojmi, że postanowienie znajdujące się już obecnie w §. 92. statutu i przyjęte bez zmiany do nowego projektu ustawy, według którego w przeciwieństwie do reguły zawartej w §. 87. rozkład dodatków do podatków bezpośrednich nastąpić może wyjątkowo według rozmaitej stopy procentowej, będzie w praktyce rzeczywiście tylko jako wyjątek i w takiej mierze stosowane, o ile to przez szczególne okoliczności, jak mianowicie przez obniżenie podstawy kontrybuencyjnej podatku zarobkowego powstałe wskutek ustawy z 25. października 1896 Dz. u. p. Nr. 220. o podatkach osobistych w obec niezmienionej podstawy kontrybuencyjnej podatków realnych, będzie usprawiedliwione.

Dalej idące wprowadzanie różnic w dodatkach gminnych do poszczególnych rodzajów podatków spowodowałoby — jak to wykazują zażalenia przeciw obecnej praktyce — nietylko przeciążenie poszczególnych kategorii kontrybuentów, ale mogłoby nawet w obec zamierzonego w §. 89. rozszerzenia prawa rozkładu dodatków krzyżować finansowo- i socyalno-polityczne cele państwowego ustawodawstwa podatkowego.

Reformie podatku osobistego odpowiadałoby uzupełnienie §. 89. mniej więcej w sposób następujący: „Dodatki do powszechnego podatku zarobkowego mogą przewyższać dodatki do innych podatków o jedną trzecią część“.

Jako wyjątek od tych postanowień należałoby utrzymać jedynie postanowienie §. 91.

Jeżeliby jednak Sejm krajowy nie skłonił się do takiego ograniczenia prawa ustanowienia różnych dodatków do poszczególnych rodzajów podatków, to należałoby przynajmniej w pierwszym zdaniu §. 92. projektu zamieścić postanowienie, że do nałożenia dodatków do podatków bezpośrednich według różnej stopy procentowej potrzebne jest zezwolenie Wydziału krajowego i Namiestnictwa.

Przeciw dalszej stylizacyi §. 92. poczynawszy od słów „zaś do . . .“ nie byłoby nic do nadmienienia.

U s t a w a

z dnia zmieniająca niektóre postanowienia ustawy krajowej z dnia 14. października 1870 Dz. ust. kraj. Nr. 79 i z dnia 11. kwietnia 1896 Dz. ust. kraj. Nr. 23, nadającej statut miejski król. stoł. miastu Lwowu.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Postanowienia §§. 85, 89, 90 i 92 ustawy krajowej z dnia 14. października 1870 Dz. u. kr. Nr. 79 i z dnia 11. kwietnia 1896 Dz. ust. kraj. Nr. 23 nadającej statut miejski król. stoł. miastu Lwowu, a mianowicie: oddziału A) ustawy gminnej, zostają uchylone, a w ich miejsce obowiązywać mają następujące postanowienia:

§. 85.

Wydatki odrębne.

Wydatki dotyczące tylko interesu pojedynczych miejscowości, części gminy, klas mieszkańców, lub pojedynczych posiadaczy gruntu, domu, mają być ponoszone przez same tylko strony interesowane, o ile nie istnieją inne urządzenia obowiązujące.

Wydatki takie może tedy Rada miejska rozłożyć na strony interesowane i od nich je ściągać.

§. 89.

Do nałożenia dodatków, przenoszących 30% podatków bezpośrednich, lub 50% podatku konsumcyjnego, potrzebne jest pozwolenie Wydziału krajowego.

Dodatki, przenoszące 50% podatków bezpośrednich, lub 70% podatku konsumcyjnego, mogą być nakładane tylko na mocy ustawy krajowej.

§. 90.

Inne opłaty.

Do zaprowadzenia opłat, nie należących do kategorii dodatków do podatków bezpośrednich, lub do podatku konsumcyjnego, jakoteż do podwyższenia istniejących już tego rodzaju opłat, niemniej do zaprowadzenia podatku czynszowego, mającego się pobierać od opłacanego przez mieszkańców czynszu najmu lub od oszacowanej wartości tego czynszu, jeżeli ten podatek czynszowy przenosi 20 ct. od każdego reńskiego, względnie dwadzieścia halerzy od każdej korony czynszu, potrzeba ustawy krajowej.

Wypływające z prawa propinacyi opłaty od przewozu, wyrobu i wyszynku trunków propinacyjnych, nie mogą być uważane jako dodatki do podatku konsumcyjnego.

§. 92.

Do rozkładów dodatków na podatki bezpośrednie według rozmaitej stopy procentowej, potrzeba zezwolenia Wydziału krajowego.

Jednakowoż stopa dodatków do podatku zarobkowego od przedsiębiorstw obowiązanych do publicznego składania rachunków, może przewyższyć stopę dodatków do powszechnego podatku zarobkowego co najwyżej o jedną trzecią część.

Do zaprowadzenia rozmaitych stóp procentowych dodatków w granicach jednego rodzaju podatku bezpośredniego, potrzeba ustawy krajowej.

Art. II.

Postanowienia tej ustawy wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia w Dzienniku ustaw krajowych.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.
